

značajnoj pojavi u našoj jezičnoj povijesti i u hrvatskom narodu uopće, kako je to i zbornik o *Zori dalmatinskoj* (Zadar, 1995.) jasno pokazao. U Vinceovoj knjizi Kuzmanić je prikazan svestrano, i kao stvaralac medicinskog nazivlja. Kao gramatičari prikazani su Andrija Stazić, Jerolim Šutina, Ivan Danilo i Dragutin Parčić, dakle i Parčić o kojem je na kraju svog stvaranja Vince posvetio opsežan prilog naročito se baveći njegovim leksikografskim radom. Riječ je o prinosu u pretisku *Rječnika hrvatsko-talijanskoga* (Zagreb, 1995.). Glede terminoloških ostvarenja obrađeni su i Đuro Augustinović i Vjekoslav Pavišić, s time da je Vinceu u Pavišića zanimljiv njegov purizam, obrađen u knjizi s obzirom na čistunstvo u *Zori dalmatinskoj* općenito. Pod dobrim naslovom "Postupni uzmak ikavice" obrađen je Petar Bačić (1847.-1931.) i njegov rad, poglavito njegova *Pravila kršćanskog života*, koja su se pojavila u tri izdanja od 1880. do 1901. Dakle, i nakon Škarićeva prijevoda *Svetog pisma* (1858.-1861.) još su se pojavljivala ikavska izdanja, ali su i ona u novim vremenima presušila.

Može se, u svemu, zaključiti da je riječ o knjizi u kojoj se obrađuje veliko i teško pitanje o ikavici i o hrvatskom odricanju od nje kao književnog jezika. Ponavljamo da tema nije još ni približno iscrpljena.

Knjigu *Ikavica u hrvatskoj jezičnoj povijesti* priredio je Ivo Pranjković, koji je u pogovoru napisao zaokružen prikaz Vinceova života i rada, a dodao je i širi izbor iz njegove bibliografije i izbor iz literature o Zlatku Vinceu i o njegovu djelu. Mislim da je vrlo korisno što se pojavila ta Vinceova knjiga i nadam se i novim njegovim djelima, bila znanstvena ili dnevnička. Čini se, naime, da bi bila zanimljiva i Vinceova knjiga o hrvatskom

jezikoslovlju 20. stoljeća, a i dnevnički zapis u *Kolu* (1997., br. 3, str. 337.-410.) pokazuje da bi ih bilo dobro barem u izboru objaviti.

Josip Lisac

KAKO SE HRVATSKI KAŽE BOOKMARKER

Kad čovjek čita knjigu pa je ne pročita u jednom dahu nego prekine čitanje, često obilježi mjesto gdje je stao. Ima različitih načina na koji se to čini. Neke knjige imaju već u sebi pričvršćenu vrpca za označivanje. Kako se zove ta vrpca, ne bih znao reći. Možda grafičari znadu, ali do odlaska ovoga broja u tisak nisam uspio saznati. (Ovaj je članak napisan da broj ima točno 40 stranica). Drugi je način obilježavanja da se kao znak umetne tvrdi i uži komadić kartona. Dok je to bio osobni način obilježavanja, nije bilo važno kako se zove. Sad se taj predmet pojavio i kod nas kao poseban izradak. Matica hrvatska dala je izraditi veoma lijep predmet, s jedne strane naslovi izdanja MH, a s druge kalendar. A pojavljuju se i u suvenirnicama kao poduža vrpca s kakvim privjeskom, npr. sa srcem, ali mi nisu znali reći kako se taj predmet zove. Njemački se kaže Buchmarker, a engleski bookmarker. Iako je to sitnica, ne bi bilo lijepo da se proširi američki naziv. A svaka sitnica u izgradnji hrvatskoga književnoga jezika na njegovoj izvornoj hrvatskoj osnovi proširuje njegove tvorbene i izražajne mogućnosti, poticaj je da se razbudi hrvatski osjećaj za nove riječi, osjećaj koji nam je u ovom stoljeću bio dugo zatiran i kod mnogih

zatr. U njegovu oživljavanju dobro će doći i zadatak da pronađemo hrvatski naziv za taj predmet. Moglo bi se jednostavno reći *obilježavač, označivač, graničnik*, ali te riječi već imaju određena značenja pa nije dobro da primaju nova. Ja bih rekao jednostavno *knjižnik*. To je stara hrvatska riječ za književnik, pisac, Šulek ju je predložio za ormar s knjigama, ali se danas ni u jednome od tih značenja ne upotrebljava, pa je taj glasovni

sastav slobodan da primi neko novo značenje u vezi s knjigom. Ne bi trebalo tražiti dalje, ali se može pretpostaviti da bi taj prijedlog teško ušao u opću upotrebu. Možda tko zna što bolje, s većom mogućnošću da se proširi. Uredništvo će ga rado objaviti. Nastojat ćemo dati izraditi knjižnike časopisa Jezik i poslati svima onima koji budu sudjelovali u ovome traženju.

Stjepan Babić

VIJESTI

TREĆE DRŽAVNO NATJECANJE U POZNAVANJU HRVATSKOGA JEZIKA

Nakon Slavonije i Dalmacije, ovogodišnje natjecanje u poznavanju hrvatskoga jezika održalo se među bregima Ivice Kičmanovića, u Hrvatskome zagorju. I ove godine državno natjecanje organizirano je u suradnji Ministarstva prosvjete i športa i Hrvatskoga filološkoga društva.

Srednjoškolcima su se prvi put pridružili i učenici 7. i 8. razreda osnovnih škola.

Uvjet za dolazak na državno natjecanje, kao i prethodnih godina, bio je broj osvojenih bodova na županijskim natjecanjima.

Ukupno je sudjelovao 91 natjecatelj: 67 natjecatelja iz srednjih škola i 24 natjecatelja iz osnovnih škola.

Po razredima ovako:

osnovna škola: 7. razred – 19 učenika
8. razred – 5 učenika

srednja škola: 1. razred – 4 učenika
2. razred – 23 učenika
3. razred – 21 učenik
4. razred – 19 učenika

Naši domaćini iz Tekstilne škole u Zaboku dočekali su nas 24. travnja u Stubičkim Toplicama. Nakon otvaranja natjecanja i svečanog programa, prof. dr. Alojz Jembrih govorio je o mjestu i značenju kajkavske jezične baštine u današnjoj hrvatskoj filologiji.

Istoga je dana natjecateljima i njihovim mentorima predstavljena zbirka u kojoj se nalaze prerađena i dopunjena 442 pitanja iz dosadašnjih testova sa županijskih i državnih natjecanja u poznavanju hrvatskoga jezika. Zbirku su u izdanju Školske knjige pripremile autorice dosadašnjih testova za županijska i državna natjecanja za srednje škole profesorice Sanja Marija Sikirić, Jelena Vignjević, Marina Čubrić i Mirela Barbaroša-Šikić.

U subotnje jutro svi sudionici natjecanja preselili su se u prostore Tekstilne škole u Zaboku. Školsko zvono označilo